

Az Országgyűlés
Alkotmányelőkészítő eseti bizottsága
VI. sz. Közpénzügyek munkacsoportja

AEB/204/2010.

Dr. Salamon László elnök úrnak
Alkotmányelőkészítő eseti bizottság

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Tájékoztatom, hogy az eseti bizottság VI. sz. Közpénzügyek munkacsoportja 2010. október 18-i ülésén véglegesítette az általa a Bizottsághoz benyújtandó, az új Alkotmány közpénzügyi szabályozásának alapelveire vonatkozó részkonceptióját.

A szabályozási javaslat tekintetében a munkacsoport konszenzusos megoldásra jutott, a tagok nem fogalmaztak a közös állásponttól eltérő véleményeket.

A fent leírtaknak megfelelően – eleget téve a Bizottság által a tevékenységének ütemezése tárgyában hozott július 20-i döntésével a munkacsoportok számára megállapított határidőnek – mellékelten megküldöm a Közpénzügyek munkacsoport részkonceptióját.

Budapest, 2010. október 18.

Tisztelettel,

dr. Nyikos László
munkacsoport-felelős

Az Országgyűlés
Alkotmányelőkészítő eseti bizottsága
VI. sz. Közpénzügyek munkacsoportja

Az Alkotmányelőkészítő eseti bizottság VI. sz. Közpénzügyek munkacsoportjának szabályozási részkonceptiója

A közszektorban kezelt közpénzek és közvagyon rendeltetése a közérdek szolgálata. Használatuk során érvényesíteni kell az átlátható működés és gazdálkodás elvét. A közpénzkezelők a nyilvánosság előtt elszámolási felelősséggel tartoznak (*accountability*).

Az állam tulajdonában álló kincstári, illetve üzleti vagyon közvagyon, ami a nemzeti vagyon része. A kincstári vagyon elidegeníthetetlen. Az állam gazdálkodó szervezetei a közpénzekkel és a közvagyonnal törvényesen és hatékonyan kötelesek gazdálkodni.

A közszükségletek kielégítése nem csökkentheti a jövő generációk képességét arra, hogy ki tudják elégíteni saját szükségleteiket. Egyetlen generáció sem hagyhat a következő generációkra több adósságot, mint amit ő maga megörökölt. Az állam adóssága nem nőhet jobban, mint az infláció (fenntarthatóság elve).

Az Országgyűlés az állami költségvetésről minden évben törvényt alkot. A törvényjavaslatot a Kormány szeptember 30-ig (a választások évében október 31-ig) készíti el, és nyújtja be az Országgyűlésnek. A költségvetésben érvényesíteni kell az áttekinthetőség és az ésszerű részletesség elvét. A költségvetés december 31-ig történő elfogadásával az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt a bevételek beszedésére és a jóváhagyott kiadások teljesítésére (*appropriáció*). Amennyiben a költségvetés az év végéig nem születik meg, az Országgyűlés az átmeneti gazdálkodásról alkot törvényt (*indemnitás*). Ha a költségvetési törvény az aktuális pénzügyi év kezdetéig nem született meg, és az Országgyűlés az átmeneti gazdálkodásról sem rendelkezett, a Kormány jogosult a bevételeket a hatályos törvények szerint beszedni, és az előző évre jóváhagyott költségvetési kiadási előirányzatok korlátai között időarányos kifizetéseket teljesíteni (*ex-lex*). Amennyiben a költségvetés a pénzügyi év március 31-ig sem születik meg, a köztársasági elnök felosztatja az Országgyűlést.

A Kormány az állami költségvetést a hatékony közpénzkezelés elvének szem előtt tartásával hajtja végre. A végrehajtásról zárszámadásban számol el, melynek elfogadásával az Országgyűlés felmenti a gazdálkodás felelőssége alól.

A Közpénzügyek Fejezet tekintetében az új Alkotmány tartalmazza rövid utalást arra, hogy az Országgyűlés fenntartható, és az Európai Unió részeként a közösségi szabályokkal összhangban álló költségvetést fogad el. A közpénzügyekről szóló fejezet külön nevesítse az Állami Számvevőszéket, valamint a Magyar Nemzeti Bankot, ezen intézmények vonatkozásában keretjellegű szabályozást is tartalmazzon. (lásd: lentebb).

Mivel a pénzügyi közvetítő rendszer egyes elemeinek működtetése, valamint a rendszer ellenőrzése állami feladat, ezért az új Alkotmány utaljon arra, hogy az állam kötelezettsége feladatai ellátása érdekében állami pénzügyi intézményrendszer működtetése (jelenleg elsősorban a PSZÁF, valamint – amennyiben fennmarad – a Költségvetési Tanács működése tartozik ebbe a körbe. Az állami feladatok ellátásának biztosítása érdekében az állami

kötelezettség alkotmányi szintű deklarációja indokolt, azonban ezen pénzügyi intézményrendszer elemeinek Alkotmányban történő nevesítése, kibontása nem).

Állami Számvevőszék

Az Állami Számvevőszék az Országgyűlés ellenőrző szerve. Célja a közpénzek szabályszerű, takarékos, ésszerű kezelésének elősegítése. Feladata az állam kiadásainak és bevételeinek, az állam vagyonának és adósságának, valamint az állam számvitelének a vizsgálata. Hatásköre kiterjed minden közpénzkezelőre. Szervezetének és működésének szabályait a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával meghozott törvény állapítja meg.

Az Állami Számvevőszék – a független pénzügyi ellenőrzés általánosan elfogadott elveinek és szabályainak figyelembe vételével – maga alakítja ki vizsgálati módszereit. A vizsgálatok eredményéről jelentésben tájékoztatja az Országgyűlést.

Az Állami Számvevőszéket elnök vezeti, akit távollétében az alelnök helyettesít. Az elnököt és az alelnököt az Országgyűlés választja kétharmados többséggel. Az elnök felelős minden mulasztásért vagy törvényellenes eljárásért, amit maga követett el, vagy amit – tudomása lévén róla – elmulasztott az Országgyűlés elé terjeszteni.

Állami Számvevőszék tekintetében a hatályos Alkotmány szabályozásának szövegéből a 32/C. § (1) bekezdése első mondatának megtartása azzal a megkötéssel indokolt, hogy a jelenlegi „Az Állami Számvevőszék az Országgyűlés pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve.” szövegből a „-gazdasági” szövegrész maradjon el. A (3)-(4) bekezdés maradjon meg azzal, hogy az Állami Számvevőszéknek csak egy alelnöke lehet. Az egyéb kérdések szabályozása az Állami Számvevőszékről szóló külön törvény feladata.

Magyar Nemzeti Bank

A Magyar Nemzeti Bank a Magyar Köztársaság központi bankja. Elsődleges célja az árstabilitás elérése és fenntartása. A monetáris politika eszközeivel támogatja a Kormány gazdaságpolitikáját. Részletes feladatait, szervezetének és működésének szabályait törvény állapítja meg.

A Magyar Nemzeti Bank – az Európai Központi Bank kivételével – nem kérhet és nem fogadhat el utasításokat a Kormánytól vagy az Európai Unió intézményeitől. Elnökét a köztársasági elnök nevezi ki. Az elnök felelős minden mulasztásért vagy törvényellenes eljárásért, amit maga követett el, vagy amiről – tudomása lévén róla – az Országgyűlést elmulasztotta tájékoztatni. Az elnök rendeletet alkot, amit a hivatalos lapban közzétesz. Évente beszámol az Országgyűlésnek.

Indokolt, hogy az új Alkotmány a Magyar Nemzeti Bankról szóló külön törvény tekintetében minősített többséget (jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmada) írjon elő.

Budapest, 2010. október 18.

dr. Nyikos László (Jobbik)
munkacsoport-felelős

dr. Hargitai János (KDNP)
társfelelős